

OŠETŘOVATELSKÁ PEDIATRICKÁ PÉČE V KLINICKÝCH OBORECH

vzdělávací program specializačního vzdělávání pro DĚTSKÉ SESTRY

Věstník MZ č. 13/2023

1.	Cíl specializačního vzdělávání	2
2.	Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání	2
	1.1 Vstupní podmínky	2
	1.2 Průběh specializačního vzdělávání.....	2
3.	Učební plán.....	3
	1.3 Učební osnovy odborných modulů – povinné	4
	1.3.1 Učební osnova odborného modulu 1.....	4
	1.3.2 Učební osnova odborného modulu 2.....	17
	1.3.3 Učební osnova odborného modulu 3.....	22
	1.3.4 Učební osnova odborného modulu 4.....	27
4.	Hodnocení účastníka v průběhu specializačního vzdělávání	33
5.	Profil absolventa	33
	1.4 Charakteristika profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost	33
6.	Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť.....	34
	1.5 Akreditovaná zařízení a pracoviště	35
7.	Tabulka modulů	38
8.	Seznam doporučených zdrojů.....	39

1. Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru **Ošetrovatelská pediatriká péče v klinických oborech** je získání specializované způsobilosti s označením odbornosti **Dětská sestra pro péči v klinických oborech**, a to osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené právními předpisy.

2. Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

1.1 Vstupní podmínky

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru Ošetrovatelská pediatriká péče v klinických oborech je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání dětské sestry nebo specializované způsobilosti k výkonu povolání dětské sestry podle zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 96/2004 Sb.“) a čl. II bodu 2 zákona č. 201/2017 Sb. a v souladu s nařízením vlády č. 31/2010 Sb., o oborech specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí, ve znění pozdějších předpisů. Do specializačního vzdělávání lze zařadit uchazeče, kterému byla přiznána nebo uznána odborná způsobilost dětské sestry, popř. specializovaná způsobilost v oboru Ošetrovatelská péče v pediatrii.

1.2 Průběh specializačního vzdělávání

Vzdělávací program uskutečňuje akreditované zařízení. Akreditovaným zařízením je poskytovatel zdravotních služeb, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, kterým ministerstvo udělilo akreditaci v souladu s § 45 odst. 1 písmeno a) zákona č. 96/2004 Sb. Udělením akreditace se získává oprávnění k uskutečňování vzdělávacího programu nebo jeho části.

Vzdělávací program obsahuje celkem 472 hodin teoretického vzdělávání a praktické výuky. Z toho 218 hodin teorie, 14 hodin praktických nácviků a 240 hodin odborné praxe.

Vyučovací hodina teoretické výuky trvá 45 minut, vyučovací hodina odborné praxe trvá 60 minut. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil.

Optimální doba specializačního vzdělávání je 18–24 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování kvality vzdělávání a počtu hodin vzdělávacího programu. Část teoretické části specializačního vzdělávání lze absolvovat distanční formou (např. metodou e-learningu), praktická výuka musí probíhat formou prezenční.

Vzdělávací program specializačního vzdělávání se skládá z modulů. Modulem se rozumí ucelená část vzdělávacího programu vymezená počtem hodin. Každý modul je zakončen hodnocením úrovně dosažených výsledků vzdělávání.

Průběh specializačního vzdělávání je evidován v tzv. Logbooku (deníku, studijním průkazu), do něhož provádí školitel akreditovaného zařízení záznamy o průběhu specializačního vzdělávání, omluvené absenci, průběhu odborné praxe a splnění předepsaných výkonů. Záznamy o teoretické části specializačního vzdělávání do Logbooku provádí lektor pro teoretickou výuku.

Seznam a počet výkonů uvedených v kapitole 3.1. Učební osnovy odborných modulů, je stanoven jako minimální, avšak tak, aby účastník specializačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

Podmínkou pro přihlášení k atestační zkoušce je:

- absolvování modulů, které jsou v tomto vzdělávacím programu označeny jako povinné a splnění všech stanovených výkonů a
- prokázání výkonu povolání při poskytování zdravotních služeb dětem všech věkových skupin v délce minimálně 1 roku z období posledních 6 let v rozsahu minimálně poloviny stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 let z období posledních 6 let v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby, a to pod odborným dohledem podle § 56 odst. 6 ve spojení s § 4 odst. 4 zákona č. 96/2004 Sb.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti dětské sestry v oboru Ošetřovatelská pediatriká péče v klinických oborech je úspěšné složení atestační zkoušky.

3. Učební plán

OŠETŘOVATELSKÁ PEDIATRICKÁ PÉČE V KLINICKÝCH OBORECH vzdělávací program specializačního vzdělávání pro dětskou sestru					
Kód	Typ	Název	Rozsah		
			Teorie (počet hodin)		Praxe (počet hodin)
			teorie	praktické návinky	
OM 1	P	Ošetřovatelská péče v klinických oborech	106	8	
	P	Odborná praxe v akreditovaném zařízení (tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)			140
OM 2	P	Specifika ošetřovatelské péče v dětské a dorostové psychiatrii	32	6	
	P	Odborná praxe v akreditovaném zařízení (tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)			40
OM 3	P	Paliativní péče poskytovaná dětem	40		
	P	Odborná praxe v akreditovaném zařízení (tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)			20
OM 4	P	Farmakologie u dětí	40		
	P	Odborná praxe v akreditovaném zařízení (tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)			40
			218	14	240
Celkem 472 hodin					

Vysvětlení: ZM – základní modul, OM – odborný modul, AZ – akreditované zařízení, P - povinný

1.3 Učební osnovy odborných modulů – povinné

1.3.1 Učební osnova odborného modulu 1

Odborný modul – OM 1	Ošetřovatelská péče v klinických oborech	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	114 hodin teoretické výuky, z toho 106 hodin teorie a 8 hodin praktických nácviků v rozsahu 20 dnů 140 hodin odborné praxe v rozsahu 17,5 dne u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní péči dětským pacientům, a to se zaměřením na interní obory, chirurgické obory, intenzivní péči, intenzivní péči v neonatologii.	
Cíl OM 2	Prohloubit odborné znalosti a praktické dovednosti k poskytování ošetřovatelské péče o děti ve vybraných klinických oborech a vybavit účastníky studia znalostmi a dovednostmi z vybrané problematiky výzkumu, psychologických aspektů, prevence dopadů negativních faktorů fyzické a psychické zátěže, mentorských dovedností a právní problematiky.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Právní problematika ve zdravotnictví	Poskytování zdravotních služeb, druhy a formy zdravotní péče. Specializovaná ambulantní péče. Vedení zdravotnické dokumentace, ochrana osobních údajů, problematika informovaného souhlasu, používání zdravotnických prostředků, zacházení s léčivý*. Odpovědnost za škodu při poskytování zdravotních služeb. Vybrané právní předpisy z oblasti občanského, trestního a pracovního práva ve vztahu k poskytování zdravotní péče a související právní předpisy. Seznámení s Úmluvou o právech dítěte včetně zapojení dítěte (participace dítěte) do rozhodování o věcech, které se jej týkají.	3
Mentorské dovednosti v práci sestry specialistky	Vedení, koordinace a hodnocení odborné praxe v pediatrických oborech. Organizování a řízení výukového procesu v souvislosti s odbornou praxí. Dodržování standardních ošetřovatelských postupů při výuce účastníků odborné praxe a nových zaměstnanců. Průběžné hodnocení dosažených vědomostí a dovedností. Podmínky kvalitní a efektivní výuky. Výstupní evaluace a závěrečné hodnocení účastníků vzdělávacího procesu.	3

* Pokud jsou ve vzdělávacím programu zmíněné léčivé přípravky nebo léčiva, jedná se vždy o přípravky humánní.

Prevence negativních dopadů psychické a fyzické zátěže související s výkonem zdravotnického povolání	Efektivní zvládnání nadměrné psychické zátěže a prevence syndromu vyhoření. Prevence rizik nadměrné fyzické zátěže. Podpůrné techniky ke zvládnání pracovní zátěže, interpersonální agrese, budování vztahů v zátěžových situacích, psychosociální hygiena zdravotnického pracovníka. Role peer podpory [†] . Zvyšování kvality komunikačních dovedností, prevence závislostí, vliv stresu na naše tělo, péče o duševní zdraví v povolání s vysokou úrovní stresu, upevnění profesionálních kompetencí, podpora ve složitých pracovních situacích, reflexe vlastní práce, poznání vlastního stylu práce a možných slabých míst, supervize.	3
Psychologické a etické aspekty práce a komunikační dovednosti sestry specialistky	Podpůrné techniky v komunikaci s nemocným problémovým a agresivním pacientem, s jeho rodiči a zákonnými zástupci. Komunikace se zdravotně znevýhodněným pacientem (mentální nebo psychické postižení, autismus, handicap fyzický či smyslový), komunikace s pacientem z jiných etnických skupin žijících na území ČR a s jeho rodiči. Etické aspekty ošetrovatelské péče v pediatrii. Identifikace ohroženého dítěte např. pomocí Karty k identifikaci špatného zacházení s dětmi pro zdravotnický segment (KID karta).	5
Radiační ochrana	Ionizující záření, jeho základní druhy, vlastnosti, nepříznivé účinky ionizujícího záření, radiační zátěž obyvatel. Způsoby ochrany před ionizujícím a neionizujícím zářením, zásady pro pobyt v prostorách se zdroji ionizujícího záření. Právní předpisy v oblasti radiační ochrany, odpovědnost při využívání zdrojů ionizujícího záření. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci.	2
Metodologie výzkumu ve zdravotnictví	Charakteristika, specifika a význam výzkumu. Techniky výzkumu, výzkumný proces a jeho fáze, etapy výzkumné práce. Volba a způsob vyhledávání vhodných témat. Etika výzkumu. Prezence výsledků, aplikace poznatků do praxe.	2
Kvalita a bezpečí ve zdravotnických zařízeních	Požadavky na zajištění kvality a bezpečí při poskytování zdravotních služeb, hodnocení kvality a bezpečí zdravotních služeb (zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů),	2

[†] Nabízení a přijímání pomoci založené na sdíleném porozumění, respektu a vzájemném posílení mezi lidmi v podobných situacích (Meadová a kol., 2001). Peer = kolega, vrstevník, rovnocenný člověk.

	hodnotící standardy, doporučené diagnostické, léčebné a ošetrovateľské postupy apod.	
Strategie pediatrické a neonatologické péče	Strategický rámec Zdraví 2030, novinky v koncepci oboru pediatrie a neonatologie. Zdravotnická dokumentace v pediatrické a neonatologické péči. Kompetence dětské sestry.	2
Diagnostika v pediatrii	Současné trendy v laboratorní diagnostice, zobrazovacích a rentgenologických vyšetřovacích metodách, endoskopických a funkčních vyšetřovacích metodách. Diagnostika rizik z imobility, při podávání intravenózních roztoků a léků, při používání medicínských adheziv, dezinfekčních prostředků apod. Praktické nácviky používání standardizovaných hodnotících škál (např. INS [‡] scale, Millam scale, EPUAP/ NPUAP / EWMA [§])	3
Základní neodkladná resuscitace	Organizace zdravotnické záchranné služby. Návaznost přednemocniční neodkladné péče na klinické poskytovatele, vzájemná spolupráce, organizace práce na akutních příjmových odděleních. Zahájení, nezahájení, ukončení resuscitace, jednotlivé kroky resuscitace, odlišnosti v resuscitaci dětí a dospělých, resuscitace novorozence, volání zdravotnické záchranné služby, použití automatického externího defibrilátoru (AED) atd.	3
	Praktické nácviky kardiopulmonální resuscitace s využitím modelů a AED.	2
Poruchy výživy u dětí a nutriční podpora	Poruchy výživy v jednotlivých věkových obdobích, poruchy z nedostatku či nadbytku živin. Alternativní výživa. Vliv kojenecké výživy na zdravotní stav v dospělosti. Substituce vitamínu D a fluoru v prvním roce života dítěte. Nutriční toxikologie. Druhy enterální a parenterální výživy, výživa podávaná přes perkutánní endoskopickou gastrostomii (PEG), perkutánní endoskopickou jejunostomii (PEJ),	3

[‡] INS = Infusion nurses society

[§] EPUAP= European pressure ulcer advisory panel; NPUAP = National pressure ulcer advisory panel; EWMA = European Wound Management Association,

	indikace, komplikace a jejich řešení, edukace. Specifika ošetrovatelské péče, péče o sondy.	
Péče o zajištěné intravenózní vstupy	Centrální venózní katetr, implantabilní venózní port (PORT), periferně zavedený centrální venózní katetr (PICC), epidurální katetr apod. Doporučené postupy aplikace léčivých přípravků, včetně léčivých přípravků v lékové formě infuzních roztoků, doporučené postupy pro podávání enterální a parenterální výživy. Kontinuální podávání léčiv lineárním dávkovačem, možné komplikace. Použití zdravotnických prostředků. Bezpečné zacházení s léčivy.	3
Péče o děti s poruchou autistického spektra (PAS)	Charakteristika poruch autistického spektra, zásady přístupu k dítěti s PAS, problémové chování a jeho projevy u dětí s PAS, komunikace s dítětem s PAS, využití piktogramů. Spolupráce s rodinou, osobním asistentem. Metodika provádění včasného zachytu PAS. Poradenství v oblasti školství, zdravotních a sociálních služeb.	3
Vzácná onemocnění v pediatrické péči	Národní strategie pro vzácná onemocnění, cíle strategie, doporučení Rady Evropské unie (EU). Obecná charakteristika vzácných onemocnění, EU a vzácná onemocnění, Česká republika a vzácná onemocnění, léčivé přípravky. Novorozenecký screening v oblasti vzácných onemocnění. Diagnostika vzácných onemocnění, léčebné možnosti, kvalita života dětí se vzácným onemocněním, sociální začlenění, mezirezortní spolupráce. Národní koordinační centrum pro vzácná onemocnění.	3
Péče o děti se zdravotním znevýhodněním	Přístupy k dětem se zdravotním znevýhodněním, dětem chronicky nemocným, dítě s mentálním znevýhodněním. Klasifikace dle WHO, specifika psychických procesů. Determinanty dětí s kombinovaným postižením. Komunikace s dětmi prostřednictvím alternativní a augmentativní komunikace. Piktogramy. Stimulace vnímání. Provoz denního stacionáře a domova pro děti se zdravotním znevýhodněním. Speciálně pedagogická a terapeutická práce s dětmi s mentálním se zdravotním znevýhodněním a s kombinovaným postižením. Výchova a vzdělávání. Speciální pedagogika.	3

Péče o děti s onemocněním ledvin a s očišťovacími metodami krve	Onemocnění ledvin u dětí. Metody náhrady funkce ledvin. Očišťovací metody krve (peritoneální dialýza, hemodialýza, hemofiltrace aj.). Zdravotnické prostředky, dialyzační roztoky, příprava dítěte, postup napojení a odpojení, řešení komplikací a jejich prevence, dokumentace celého procesu.	3
Péče o děti s umělou plicní ventilací	Stavy vyžadující umělou plicní ventilaci (UPV). Invazivní a neinvazivní UPV. Domácí UPV. Péče o dýchací cesty, dechová rehabilitace. Komplikace a nežádoucí účinky UPV. Ventilátory (druhy, typy, příprava k použití), ventilační techniky a režimy (konvenční, nekonvenční). Problematika odvykání od ventilátoru. Komunikace s dítětem. Režimová opatření, edukace zákonných zástupců.	2
Péče o děti s kyslíkovou terapií	Oxygenoterapie, domácí oxygenoterapie, indikace, zásady, způsoby aplikace kyslíku, použití zdravotnických prostředků, zvlhčování dýchacích cest. Obsluha koncentrátoru kyslíku, medicínálních plynů, komplikace, prevence, edukace. Používání osobních inhalátorů s ohledem na typ pomůcky, edukace. Využití hyperbarické komory. Režimová opatření, edukace.	2
Péče o aktivitu dítěte	Včasná mobilizace, zájmová činnost, vhodné hry s ohledem na stav a věk dítěte, edukace rodičů. Předepisování zdravotnických prostředků. Sdílení příkladů správné praxe. Aktuální trendy.	2
Péče o imobilizované dítě a v bezvědomí	Imobilizační syndrom. Péče o imobilizované dítě a v bezvědomí, ve vigilním kómatu (péče o kůži, výživu, vyprazdňování). Koncept bazální stimulace. Hodnocení rizika pádu (hodnotící systémy), prevence a řešení komplikací z imobility.	2
Péče o děti s alergií a imunodeficitem	Novinky v diagnostice a léčbě alergických a imunodeficitních onemocnění, strategie péče o alergika, zvládání náhlých příhod, krizových situací s použitím technik managementu komplikací, možnosti v poskytování konzultačních a poradenských služeb. Specifika přípravy dítěte k vyšetřovacím a diagnostickým metodám, specifika ošetrovatelské péče (provádění kožních testů, spirometrie, edukace při podávání sublingválních vakcín, při aplikaci specifické imunoterapie, nácvik správných technik používání léčivých přípravků v inhalačních lékových systémech, např. inhalace léčivých přípravků s bronchodilatačním účinkem apod.).	3

Péče o děti s kardiologickým onemocněním	Vrozené vady a získaná onemocnění srdce a cév v dětském věku s přechodem do dospělosti. Novinky v diagnostice a nové trendy v léčbě kardiologických onemocnění. Specifika přípravy dítěte k vyšetřovacím a diagnostickým metodám, specifika ošetrovateľské péče (snímání elektrické srdeční aktivity a její orientační vyhodnocení, příprava a asistence při defibrilaci a kardioverzi, echokardiografii, srdeční katetrizaci, angiografii apod.), komplikace.	3
Péče o děti s hematologickým a onkologickým onemocněním	Aktuální trendy v diagnostice a léčebných možnostech u dětí s hematologickým a onkologickým onemocněním. Specifika přípravy dítěte k vyšetřovacím a diagnostickým metodám (CT, MR, punkce) a na léčebné zákroky, specifika ošetrovateľské péče (aplikace léčivých přípravků) edukace dítěte a jeho rodičů, bariérový systém péče, komplikace. Psychosociální problematika onkologicky nemocných dětí.	5
Péče o děti s diabetem mellitem	Novinky v diagnostice a léčebných možnostech diabetu mellitu (inzulínová substituce, inzulínová pera, pumpy), specifika ošetrovateľské péče (edukace o selfmonitoringu, hladiny glykémie, aplikace inzulínu, edukace o jídelníčku, pohybové aktivitě), preventivní opatření proti vzniku akutních a specifických komplikací, příprava dítěte na diagnostická vyšetření včetně přípravy perioperační, poradenské a konzultační služby.	5
Péče o děti s infekčním onemocněním	Novinky v diagnostice a léčebných možnostech u dětí s infekčním onemocněním. Bariérová ošetrovateľská péče, likvidace biologického a kontaminovaného materiálu, ochrana poskytovatelů péče, karanténní opatření, využití zdravotnických prostředků s ohledem na spektrum účinnosti, eliminace šíření infekce. Infekční onemocnění, která se hlásí orgánu ochrany veřejného zdraví, platné právní předpisy.	2
Péče o děti s autoimunitním onemocněním	Novinky v diagnostice a léčebných možnostech u dětí s autoimunitním onemocněním. Specifika přípravy dětí k vyšetřovacím a diagnostickým metodám (CT, MR, endoskopie) a na léčebné zákroky, specifika ošetrovateľské péče, edukace dítěte a jeho rodičů.	2
Péče o traumatizované dítě a s poraněním skeletu	Rozdělení úrazů (dle topografie, úmyslnosti, mechanismu vzniku úrazu apod.). Trauma skóre, polytrauma, poranění orgánů a systémů, fyzicky týrané dítě. Trauma plány, aktivace záchranného řetězce.	5

	Nové trendy a léčebné postupy, specifika ošetrovatelské péče (iniciální zhodnocení stavu a stabilizace dítěte, příprava dítěte na vyšetření, zákrok, edukace dle věku, sledování dítěte, sledování operační rány, zajištění hygienické péče, nutriční péče, péče o katetry a drény, péče o dítě s trakcí, sledování vyprazdňování apod.), komplikace, prevence, rehabilitace.	
Předoperační příprava dítěte, pooperační péče a prevence pooperačních komplikací	Specializovaná předoperační příprava a pooperační péče u dětí (s diabetem mellitem, imunosupresí, geneticky podmíněným hematologickým onemocněním, s urologickým, neurochirurgickým, kardiologickým a onemocněním, v otorinolaryngologii, ortopedii, hrudní a břišní chirurgii apod.), charakteristika pooperačních komplikací (v operační ráně, komplikace oběhové, urologické, abnormality tělesné teploty, infekce spojené se zdravotní péčí), sledování, hodnocení a tišení bolesti.	6
Problematika transplantací a specializovaná ošetrovatelská péče	Právní úprava transplantace orgánů a tkání (zákon č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů), etické aspekty transplantace, stanovení smrti mozku. Typy transplantací, nejčastěji transplantované orgány, transplantace tkání.	3
Ošetřování ran u dětí	Hodnocení ran, erozí a lézí. Fáze hojení a debridement. Rozdělení obvazových materiálů podle fáze hojení rány. Extrakce stehů. Dokumentace stavu rány včetně fotodokumentace. Faktory ovlivňující hojení ran. Ošetření kožního krytu v okolí nehojící se rány. Léčivé přípravky a zdravotnické prostředky pro prevenci a léčbu nehojících se ran. Doporučené postupy pro péči o nehojící se rány dle EPUAP/ NPUAP/ EWMA, WUWHS (World Union for Wound Healing), manipulace s léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky. Specifika ošetrovatelské péče, edukace dítěte a rodinných příslušníků. Význam výživy a hydratace při léčbě nehojící se rány.	5
	Praktické nácviky manipulace s léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky – zásady, rizika, workshop, rozbor kazuistik.	2

Ošetřování stomií u dětí	Stomie na dýchacím, trávicím a močovém systému, indikace k jejich založení v dětském věku, možné komplikace, jejich řešení a prevence, výživa stomiků, edukace dětí a rodinných příslušníků. Novinky v ošetrovatelské péči o dětské stomiky, péče o peristomální kůži, poradenská činnost, svépomocné skupiny. Stomické pomůcky, jejich limity a preskripce.	5
	Praktické nácviky ošetření stomie na modelu. Aktuální trendy.	2
Katetrizace močového měchýře	Katetrizace močového měchýře nedonošených novorozenců ženského pohlaví, indikace, postup, komplikace, péče o permanentní močový katétr. Katetrizace močového měchýře u chlapců starších 15 let, indikace, postup, komplikace, péče o permanentní močový katétr.	2
	Praktické nácviky katetrizace močového měchýře na modelu.	2
Ukončení teoretické výuky	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	4
ODBORNÁ PRAXE V AKREDITOVANÉM ZAŘÍZENÍ		
Odborný modul – OM 1	Celkem 140 hodin odborné praxe v rozsahu 17,5 dne u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní péči dětským pacientům, z toho: OM 1a – 100 hodin odborné praxe v rozsahu 12,5 dne u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní péči dětským pacientům se zaměřením na interní a chirurgické obory, OM 1b – 16 hodin odborné praxe v rozsahu 2 dnů u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní péči v neonatologii – jednotka intenzivní neonatologické péče OM 1c – 24hodin odborné praxe v rozsahu 3 dnů u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje akutní lůžkovou péči intenzivní o děti.	
Odborný modul OM 1a	100 hodin odborné praxe v rozsahu 12,5 dne u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní péči dětským pacientům se zaměřením na interní a chirurgické obory	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	100 hodin v rozsahu 12,5 dne	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
Příprava dítěte (somatická a psychická) na diagnostické, terapeutické a léčebné vyšetření, výkony, včetně přípravy perioperační		5
Provedení fyzikálního vyšetření nemocného dítěte, zhodnocení vitálních funkcí		5

Komunikace s dítětem s mentálním a zdravotním znevýhodněním (např. s PAS apod.) prostřednictvím alternativní a augmentativní komunikace (např. piktogramů)	3
Ve spolupráci se zákonným zástupcem dítěte vypracovat plán oš. péče u dítěte s vybraným onemocněním (např. kardiologickým, hematologickým, onkologickým, infekčním apod.)	5
Vypracování plánu edukace dítěte a jeho zákonných zástupců ve specializovaných ošetřovatelských, diagnostických a léčebných postupech	5
Edukace dítěte a jeho zákonných zástupců v používání kompenzačních, fixačních a stomických pomůcek	2
Provedení katetrizace močového měchýře dívky	1
Provedení katetrizace močového měchýře chlapců starších 15 let	2
Péče o dítě s poruchou výživy, zajištění podání výživy gastrickou sondou, přes PEG, PEJ	5
Provedení ošetření ran, erozí a lézí s využitím vhodných krycích materiálů	5
Provedení ošetření drénů, katetrů a zajištění jejich průchodnosti	5
Péče o kontinuální monitorovací systémy u dětí s diabetem mellitem a manipulace s inzulinovou pumpou	2
Podílení se na preventivních a protiepidemiologických opatřeních (eliminaci šíření infekce) u dítěte s infekčním onemocněním včetně edukace	1
Edukace dítěte a jeho zákonných zástupců o možných komplikacích zdravotního stavu (např. dítě s diabetem mellitem, traumatem, imobilizované dítě apod.)	2
Seznámit se s edukační činností nutričního terapeuta v oblasti dietoterapie u dětí s diabetem mellitem	2
Asistence při speciálních diagnostických a léčebných výkonech (např. zátěžové testy, funkční vyšetření kardiovaskulárního systému)	2
Použití správné techniky inhalačních lékových systémů (inhalační systémy pro podávání léčivých přípravků s bronchodilatačním účinkem)	2
Péče o aktivizaci dítěte	2
Péče o imobilizované dítě, zajištění prevence komplikací z imobility	1
Péče o traumatizované dítě se speciálními invazivními vstupy a drenážemi	2
Odborný modul – OM 1b	16 hodin odborné praxe v rozsahu 2 dnů u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní péči v neonatologii – jednotka intenzivní neonatologické péče
Typ modulu	povinný
Rozsah modulu	16 hodin v rozsahu 2 dnů
Seznam výkonů	Minimální počet výkonů

Příprava zdravotnických prostředků ke katetrizaci močového měchýře nedonošených novorozenců ženského pohlaví		2
Asistence při katetrizaci močového měchýře nedonošeného novorozence ženského pohlaví		2
Provedení katetrizace nedonošeného novorozence ženského pohlaví pod vedením školitele		2
Odborný modul – OM 1c	24 hodin odborné praxe v rozsahu 3 dnů u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje akutní lůžkovou péči intenzivní o děti.	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	24 hodin v rozsahu 3 dnů	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
Péče o dítě s poruchou výživy, zajištění podání výživy gastrickou sondou, přes PEG, PEJ		2
Péče o zajištěné cévní vstupy u dětí (např. PORT, PICC, epidurální katétr Huberova jehla apod.)		2
Péče o dítě s oxygenoterapií včetně zvlhčování dýchacích cest		2
Orientační hodnocení analýzy krevních plynů		2
Provedení převazu zajištěného žilního vstupu PICC, PORT		2
Orientační zhodnocení křivky elektrokardiogramu (EKG) a zhodnocení závažnosti stavu		2
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude mít po absolvování odborného modulu OM 1 tyto teoretické vědomosti a bude znát: • vybrané zákony a jejich prováděcí právní předpisy ve zdravotnictví; právní odpovědnost při poskytování zdravotních služeb, • své postoje, přístupy, způsob komunikace při personální práci, při efektivním hospodaření a při zjišťování potřeb a přání pacientů a jejich rodin, • nutnost vlastního odborného růstu a rozvoje, • rizika ionizujícího záření, jeho účinky na živý organismus, • systém radiační ochrany, zásady pro uplatňování požadavků radiační ochrany a praktické metody ochrany, • vhodný přístup při komunikaci s problémovým nebo znevýhodněným pacientem, • vhodné zásady komunikace s osobami týranými, zneužívanými a zanedbávanými, • multikulturní odlišnosti v ošetřování pacientů na vlastním pracovišti v rámci své specializace, • etický přístup k pacientům a jejich blízkým, ke spolupracovníkům, • podpůrné techniky k zvládnutí fyzické i psychické zátěže v povolání,	

	• zásady vzdělávání dospělých, význam, zvláštnosti, cíle a role mentora, • systém a návaznost v poskytování pediatrické a neonatologické ošetrovateľské péče, • základní zákonné a prováděcí předpisy ve zdravotnictví a je si vědom/a právní odpovědnosti při poskytování zdravotních služeb, • metody a prostředky zajišťování výživových potřeb dětí všech věkových období dle klinických diagnóz včetně přípravy a podávání stravy dětem všech věkových kategorií, • měřicí techniky k hodnocení stavu dětí všech věkových skupin s vybraným onemocněním, • speciální diagnostická vyšetření, léčebné procedury a testy u jednotlivých onemocnění, přípravu dětí na tato vyšetření včetně aktuálního zhodnocení zdravotního stavu, • rizika ohrožující zdravý vývoj dítěte, zvolit způsoby předcházení jejich vzniku a utvářet výchovné, léčebné a bezpečné prostředí pro zdravý vývoj dítěte, • postup neodkladné resuscitace dětí včetně resuscitace novorozenců, • postup při katetrizaci močového měchýře nedonošených novorozenců ženského pohlaví, • postup při katetrizaci močového měchýře chlapců starších 15 let věku, • postup edukace dětí a jejich zákonných zástupců v přípravě na specializované diagnostické a léčebné postupy, • rozdělení léčivých přípravků a zdravotnických prostředků pro léčbu nehojících se ran, • způsoby vyhodnocování stavu rány (i nehojící se) a doporučit vhodné léčivé přípravky a zdravotnické prostředky pro prevenci a léčbu, • rozdělení stomií, zdravotnické prostředky k jejich ošetření, • specializovanou ošetrovateľskou péči o děti s PAS, metodiku včasného zachytu, včetně edukace a přípravy na diagnostická vyšetření, • specializovanou ošetrovateľskou péči o děti s imobilizačním syndromem včetně edukace a přípravy na diagnostická vyšetření, metody a techniky aktivizace dítěte, • specializovanou ošetrovateľskou péči o děti s očišťovacími metodami krve, včetně edukace a přípravy dítěte, • specializovanou ošetrovateľskou péči o děti se zdravotním znevýhodněním včetně edukace a přípravy na diagnostická vyšetření, • specializovanou ošetrovateľskou péči o děti na domácí umělé plicní ventilaci včetně komunikace s nimi, • specializovanou ošetrovateľskou péči o děti s kyslíkovou terapií,
--	---

	• specializovanou ošetrovatelskou péčí o děti s autoimunitním onemocněním včetně edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, • specializovanou ošetrovatelskou péčí o děti s infekčním onemocněním, bariérovou péčí včetně edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, • specializovanou ošetrovatelskou péčí o děti s hematologickým a onkologickým onemocněním včetně edukace a přípravy dítětem diagnostická vyšetření, • specializovanou ošetrovatelskou péčí o děti s alergiemi a imunodeficity včetně edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, • specializovanou ošetrovatelskou péčí o děti s kardiologickým onemocněním včetně edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, • specializovanou ošetrovatelskou péčí o děti s onemocněním diabetes mellitus včetně edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, • poradenskou činnost v oblasti vyšetření a hodnocení glykémie, úpravy výživových dávek, problematiku výživy u diabetu mellitu, • individuální pohybový režim diabetika a možnosti kontrolních vyšetření z hlediska kompenzace diabetu, • specializovanou ošetrovatelskou péčí o děti s traumatem včetně přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, • specializovanou ošetrovatelskou péčí o děti před transplantací orgánů, tkání včetně edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, • specializovanou ošetrovatelskou péčí o děti se zavedenými cévními vstupy. Absolvent/ka po absolvování odborného modulu OM 1 bude mít tyto praktické dovednosti a bude připraven/a: • dodržovat zákony a prováděcí právní předpisy ve zdravotnictví a uvědomovat si právní odpovědnost při poskytování zdravotních služeb, • rozpoznat své postoje, využívat vhodné přístupy a způsoby komunikace při personální práci, při efektivním hospodaření a při zjišťování potřeb a přání pacientů a jejich rodin, • koordinovat práci členů týmu, • posoudit neetické chování spolupracovníků, • uplatňovat zásady požadavků radiační ochrany a praktické metody ochrany, • připravit dítě na speciální diagnostická vyšetření a zákrok, včetně asistence u těchto zákroků (např. snímání elektrické srdeční aktivity, srdeční katetrizaci, echokardiografii), • provádět speciální ošetrovatelské výkony na základě indikace lékaře (např. aplikace léčivých přípravků do epidurálního
--	---

	katétru, katetrizace močového měchýře u chlapců starších 15 let a nedonošených novorozenců ženského pohlaví), • používat měřicí techniky k hodnocení stavu dětí všech věkových skupin s vybraným onemocněním, • poskytovat ošetřovatelskou péči u náhlých příhod a krizových situací s použitím přístrojové techniky, • provést základní neodkladnou resuscitaci s využitím automatického externího defibrilátoru včetně aktivace integrovaného záchranného systému, • poskytovat specializovanou ošetřovatelskou péči u dětí s ránou, erozí nebo lézí, • doporučovat a používat léčivé přípravky a zdravotnické prostředky pro léčbu ran, s ohledem na stav spodiny rány, přítomnost infekce, velikost a lokalizaci rány a fázi hojení, • pečovat o stomie, peristomální kůži, stomické systémy, zajišťovat ošetřovatelskou péči při komplikacích, • ošetřovat cévní vstupy, • aplikovat bezpečně léčiva do zajištěných cévních vstupů (venózního portu, periferního implantovaného centrálního žilního katetru, epidurálního katétru), • edukovat děti a jejich zákonné zástupce v přípravě na specializované diagnostické a léčebné postupy, • poskytovat specializovanou ošetřovatelskou péči dětem s PAS, včetně přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, zákrok, • poskytovat specializovanou ošetřovatelskou péči dětem se vzácným onemocněním včetně přípravy na diagnostická vyšetření, zákrok, • poskytovat specializovanou ošetřovatelskou péči dětem s imobilizačním syndromem včetně provedení edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, zákrok, pečovat o aktivizaci dítěte, • poskytovat specializovanou ošetřovatelskou péči dětem s očišťovacími metodami krve včetně provedení edukace a přípravy dítěte na vyšetření, zákrok, • poskytovat specializovanou ošetřovatelskou péči dětem se zdravotním znevýhodněním včetně provedení edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, zákrok, • poskytovat specializovanou ošetřovatelskou péči dětem na UPV včetně vhodné komunikace, provedení edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, zákrok, • zavádět a udržovat kyslíkovou terapii, • poskytovat specializovanou ošetřovatelskou péči dětem s autoimunitním onemocněním včetně provedení edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, zákrok,
--	---

	• poskytovat specializovanou ošetrovatelskou péči dětem s infekčním onemocněním, bariérovou péči včetně edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, zákrok, • poskytovat specializovanou ošetrovatelskou péči dětem s hematologickým a onkologickým onemocněním včetně edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, zákrok, • poskytovat specializovanou ošetrovatelskou péči dětem s alergiemi a imunodeficity včetně edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, • poskytovat specializovanou ošetrovatelskou péči dětem s kardiologickým onemocněním včetně edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, zákrok, • poskytovat specializovanou ošetrovatelskou péči dětem s onemocněním diabetes mellitus včetně edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, • provádět poradenskou činnost v oblasti vyšetření a hodnocení glykémie, úpravy výživových dávek, ve spolupráci s nutričním terapeutem poskytovat rady v otázkách výživy, • vypracovávat individuální pohybový režim diabetika, provádět kontrolní vyšetření z hlediska kompenzace diabetu, • poskytovat specializovanou ošetrovatelskou péči a perioperační péči dětem s traumatem včetně přípravy na diagnostická vyšetření, zákrok, • poskytovat specializovanou ošetrovatelskou péči dětem před transplantací orgánů, tkání včetně edukace a přípravy dítěte na diagnostická vyšetření, zákrok.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – test nebo ústní zkouška nebo kolokvium nebo písemná práce. Dále splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul OM 1.

1.3.2 Učební osnova odborného modulu 2

Odborný modul – OM 2	Specifika ošetrovatelské péče v dětské a dorostové psychiatrii	
Typ modulu	Povinný	
Rozsah modulu	38 hodin teoretické výuky, z toho 32 hodin teorie a 6 hodin praktických nácviků v rozsahu 5 dnů 40 hodin odborné praxe v rozsahu 5 dnů u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní péči dětským pacientům se zaměřením na psychiatrii	
Cíl OM 2	Prohloubit odborné znalosti a dovednosti k poskytování specializované a vysoce specializované ošetrovatelské péče dětem s duševním onemocněním	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin

Duševní poruchy v dětském věku a jejich projevy	Klasifikace a klasifikační systémy. Definice duševního onemocnění. Diagnostická kritéria. Etiologie duševních poruch v dětském a dorostovém věku. Psychiatrická onemocnění, pro která neexistují diagnostická kritéria pro dětský věk, která ale mají v porovnání s výskytem v dospělém věku řadu specifických příznaků. Posuzovací škály a dotazníky. Obecný přehled nejčastějších projevů duševních poruch u dětí – poruchy chování, projevy organického poškození mozku, poruchy orientace, neurotické projevy, poruchy řeči, poruchy životosprávy, poruchy nálady, sebepoškozování, suicidální jednání, psychotické projevy, poruchy spánku, syndromy duševních poruch. Postavení zdravotně-sociálního pracovníka v dětské psychiatrii	5
Komunikace a komunikační dovednosti	Komunikační dovednosti a vedení rozhovoru s dítětem s duševní poruchou (např. motivační, podpůrný, anamnestický, edukační). Zvládání náročných situací v komunikaci. Použití asertivních metod. Stereotypy a omyly v komunikaci. Motivační rozhovory, nedirektivní přístup.	4
Péče o děti a adolescenty s vývojovou poruchou	Vývojové poruchy, etiologie, diagnostika, klinický obraz, průběh, léčebné a terapeutické možnosti. Specifické přístupy, komunikační dovednosti a komplexní ošetřovatelská péče o dětského pacienta.	3
Návyková rizika u dětí a adolescentů	Definice základních pojmů, charakteristika základní diagnózy, epidemiologie, etiologie, diagnostika, klinický obraz, průběh, léčebné a terapeutické možnosti, komorbidita, prognóza. Specifické přístupy, komunikační dovednosti a komplexní ošetřovatelská péče o dětského pacienta se závislostí. Toxikologická vyšetření. Role dětské sestry specialistky v rámci multidisciplinárního týmu v různých typech adiktologických služeb (detoxikační jednotka, režimová léčba, ambulantní léčba). Systém adiktologických služeb v dětské a dorostové psychiatrii v ČR. Preventivní a poradenská činnost v rámci poskytování primární ambulantní péče. Strategické preventivní programy. Příčiny vzniku návykových nemocí u dětí. Sociální a rodinné faktory. Somatická a sociální rizika.	3

Péče o děti a adolescenty s psychotickými projevy	Psychotické poruchy (schizofrenie). Charakteristika základní diagnózy, epidemiologie, etiologie, diagnostika, klinický obraz – příznaky schizofrenie se začátkem v dětství, průběh, léčebné a terapeutické možnosti, komorbidita, prognóza. Specifické přístupy, komunikační dovednosti a komplexní ošetrovatelská péče o dětského pacienta s psychotickými projevy.	2
Péče o děti a adolescenty s poruchami nálady	Afektivní poruchy. Charakteristika základní diagnózy, epidemiologie, etiologie, diagnostika, klinický obraz, průběh, léčebné a terapeutické možnosti, komorbidita, prognóza. Specifické přístupy, komunikační dovednosti a komplexní ošetrovatelská péče o dětského pacienta s poruchami nálady (deprese, mánie).	2
Péče o děti a adolescenty zažívající strach a úzkost	Neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresem, somatoformní poruchy. Charakteristika základní diagnózy, epidemiologie, etiologie, diagnostika, klinický obraz, průběh, léčebné a terapeutické možnosti, komorbidita, prognóza. Specifické fobie u dětí a adolescentů. Traumata jako existující původce poruchy. Druhy traumata podle vyvolávající příčiny, průběhu, závažnosti. Vývoj PTSD (posttraumatické stresové poruchy) od okamžiku traumatizace po úplné nebo částečné uzdravení. Specifika závažných traumata z pohledu intervence sestry specialistiky (násilí způsobené jinou osobou, domácí násilí, sexuální trauma, živelné katastrofy). Systém pomoci obětem traumatizace. OCD – Obsedantně kompulzivní porucha, vhodné přístupy ke zvládání úzkostných stavů a symptomů OCD. Podpůrné provázení, empatie, techniky zrcadlení. Somatoformní poruchy – neprokázání organických a patologických změn popisovaných příznaků, využití vhodných terapeutických přístupů s cílem přesunout a odklonit pozornost pacienta od příznaků jiným žádoucím směrem.	4
Péče o děti a adolescenty s poruchou příjmu potravy	Charakteristika základní diagnózy, epidemiologie, etiologie, diagnostika, klinický obraz, průběh, léčebné a terapeutické možnosti, komorbidita, prognóza. Specifické přístupy, komunikační dovednosti a komplexní ošetrovatelská péče o dětského pacienta s poruchami příjmu potravy. Specifická aktivizace pacientů s poruchami příjmu potravy, režimová opatření, systém důsledné kontroly, relaxace. Systém služeb	3

	a organizací pro pacienty s poruchami příjmu potravy.	
Specifické otázky dětské psychiatrie	Týrané, zanedbávané a zneužívané dítě. Münchhausenův syndrom by proxy. Suicidalita v dětském věku. Specifické přístupy, komunikační dovednosti a komplexní ošetřovatelská péče. Spolupráce s Orgánem sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD).	2
Péče o děti a adolescenty s poruchou chování a emocí	Poruchy chování a emocí. Charakteristika základní diagnózy, epidemiologie, etiologie, diagnostika, klinický obraz, průběh, léčebné a terapeutické možnosti, komorbidita, prognóza. Specifické přístupy, komunikační dovednosti a komplexní ošetřovatelská péče o dětského pacienta s poruchami chování a jinými poruchami chování a emocí.	3
Praktický nácvik zvládání nespolupracujícího, neklidného a agresivního dítěte a adolescenta	Nutná obrana dle trestního zákona. Profesionální komunikace, deeskalace. Praktický nácvik zvládání nespolupracujícího, neklidného a agresivního dítěte a adolescenta za využití deeskalačních technik, úchopu, odváděcích technik, stržení, zalehnutí, vyprošťovací techniky, znehybňující techniky apod. Bezpečná aplikace omezovacích prostředků.	6
Ukončení teoretické výuky	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	1
ODBORNÁ PRAXE V AKREDITOVANÉM ZAŘÍZENÍ		
Odborný modul – OM 2	40 hodin odborné praxe v rozsahu 5 dnů u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní péči dětským pacientům se zaměřením na psychiatrii	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	40 hodin v rozsahu 5 dnů	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
Příjem, překlad, propuštění dětského pacienta s duševní poruchou		2
Posouzení potřeb dítěte, plán ošetřovatelských činností s akcentem na specifický přístup a specifika komunikace při realizaci ošetřovatelské péče u dítěte s vybraným duševním onemocněním		2
Stanovení, vyhodnocení rizik a vytvoření bezpečného prostředí při poskytování ošetřovatelské péče u dítěte s vybraným duševním onemocněním		2
Sledování aktuálního zdravotního stavu pacienta, rozlišení psychopatologie u dětského pacienta s duševní poruchou		2
Monitoring účinnosti léčby a identifikace nežádoucích účinků při podávání léčivých přípravků ze skupiny psychofarmak		2

Sledování a vyhodnocení dodržování léčebného režimu pacientem	2
Bezpečná aplikace omezovacích prostředků (deeskalační techniky, vyprošťovací techniky, znehybňující techniky apod.)	1
Příprava dítěte na terapeutické vycházky, výchovná zaměstnání a aktivity včetně realizace	2
Příprava dítěte na speciální diagnostické a terapeutické výkony	2
Zajištění bezpečného a výchovného prostředí, strategie zvládnutí mimořádných událostí	2
Sledování a posuzování změn zdravotního stavu dítěte s vybranou duševní poruchou (organickou, poruchou chování, úzkostí)	2
Edukace dětského pacienta, zákonných zástupců (osob blízkých) při přijetí, v průběhu hospitalizace a po propuštění pacienta	2
Vedení dětského pacienta s duševní poruchou ke zvládnutí aktivit denního života, zapojení pacienta do léčebného režimu, socioterapeutických a volnočasových aktivit	2
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude mít po absolvování odborného modulu OM 2 tyto teoretické vědomosti a bude umět: • orientovat se ve struktuře péče v oboru dětská a dorostová psychiatrie (ambulantní, lůžková, komunitní, terénní), • orientovat se v právní problematice při poskytování péče v dětské a dorostové psychiatrii, • rozlišit atypické obrazy duševních poruch u dětí a adolescentů v kontextu znalostí symptomatologie a psychopatologie duševních poruch u dospělých, • poskytovat specializovanou a vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči v dětské a dorostové psychiatrii u jednotlivých duševních poruch, • aktivizovat a rozvíjet dětského pacienta s duševní poruchou při jeho každodenních aktivitách, • podávat léčivé přípravky ze skupiny psychofarmak u dětí a adolescentů s duševní poruchou, monitorovat účinnost léčby a identifikovat možné nežádoucí účinky podávaných léčivých přípravků, • poskytovat ošetrovatelskou péči v dětské a dorostové psychiatrii u akutních stavů, • poskytovat první pomoc v rámci krizové intervence v dětské a dorostové psychiatrii, • používat techniky pro zvládnutí neklidného a agresivního dětského a adolescentního pacienta, • sledovat a vyhodnotit chování a jednání pacientů z hlediska včasného zachytu nastupující krize, • rozlišit nežádoucí události vzniklé v souvislosti s poskytováním ošetrovatelské péče u dětských pacientů s duševní poruchou,

	• provádět poradenskou činnost v oblasti prevence poruch duševního zdraví a v oblasti resocializace u dětí a adolescentů, • samostatně poskytovat specializovanou a vysoce specializovanou péči u dítěte, které má patologické změny psychického stavu, • provádět edukaci u dětských pacientů s duševní poruchou a osobám blízkým (zákonný zástupce, pěstoun, opatrovník, poručník, jiná osoba), • koordinovat činnost mezi poskytovateli, poskytujícími různé formy a druhy zdravotní péče nebo sociálních služeb (lůžková, komunitní, terénní aj.). Absolvent/ka bude mít po absolvování odborného modulu OM 2 tyto praktické dovednosti a bude připraven/a: • zajistit bezpečné prostředí v souvislosti s poskytováním ošetrovateľské péče u dětí s duševní poruchou, • umět komunikovat s dětmi a adolescenty s duševní poruchou přiměřeně a srozumitelně pro daný věk a jejich rozumovou vyspělost, • umět poskytovat specializovanou a vysoce specializovanou ošetrovateľskou péči u dítěte, které má patologické změny psychického stavu.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – test nebo ústní zkouška nebo kolokvium nebo písemná práce. Dále splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul OM 2.

1.3.3 Učební osnova odborného modulu 3

Odborný modul OM 3	Paliativní péče poskytovaná dětem	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	40 hodin teoretické výuky v rozsahu 5 dnů 20 hodin odborné praxe v rozsahu 2,5 dne u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní péči dětským pacientům se zaměřením na paliativní péči	
Cíl OM 3	Připravit dětskou sestru na poskytování paliativní péče dětem.	
TEORETICKÁ VÝUKA		
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Paliativní péče poskytovaná dětem	Rozvoj paliativní péče poskytované dětem v České republice, dostupnost, koordinace, návaznost péče. Spektrum diagnóz u dětí s potřebou paliativní péče a rozdíly u dospělých. Identifikace dětí potřebujících paliativní péči. Význam předávání dětských pacientů z lůžkové péče do domácí péče. Příjem dítěte do domácí péče. Spolupráce sestry s lékařem. Holistická péče o děti s život limitujícím onemocněním.	2

	Potřeby dítěte v závěru života a potřeby osob blízkých. Multidisciplinární tým, podpůrný tým, role jednotlivých členů včetně kompetencí, průběh schůzky multidisciplinárního týmu. Zdroje financování paliativní péče. Aktuální trendy. Centrum provázení.	
Formy poskytování paliativní péče dětem	Ambulance paliativní péče a lůžková paliativní péče. Význam předávání dětských pacientů ze zařízení poskytujícího lůžkovou péči do péče hospice, poskytujícího péči ve vlastním sociálním prostředí pacienta. Spolupráce sestry s lékařem. Aktuální trendy.	2
Domácí péče u dětí, ekonomické a organizační předpoklady pro zajištění provozu domácí péče	Rozvoj oboru domácí péče v České republice. Zavedení/ukončení domácí péče. Význam první návštěvy. Vybavení návštěvní brašny. Použití zdravotnických prostředků. Bezpečné zacházení s léčivý. Plánování rozsahu ošetřovatelské péče ve vlastním sociálním prostředí dětského pacienta. Spolupráce s lékařem a osobami blízkými dětského pacienta. Půjčovny pomůcek. Oprávnění k poskytování zdravotních služeb, založení agentury domácí péče a podmínky provozu.	4
Právní předpisy ve vztahu k paliativní péči poskytované dětem	Rozhodování o zdravotní péči poskytované nezletilému pacientovi. Nezletilí pacienti zcela neschopní úsudku. Nezletilí schopní úsudku. Neshoda mezi zákonnými zástupci dítěte ohledně další péče. Stanovisko k poskytování život udržující léčby dětských pacientů. Rozhodování o resuscitaci, „Do not resuscitate“ (DNR). Opatrovník, poručník, pěstoun, osoba, již bylo dítě rodiči svěřeno do péče a možnost rozhodovat o léčbě. Dříve vyslovená přání. Charta práv dětí, jejichž život je v důsledku nemoci nebo stavu zkrácen či ohrožen.	4
Specifika paliativní péče v neonatologii a pediatrii	Mortalita novorozenců z pohledu lékaře. Umírání dítěte na jednotce intenzivní a resuscitační péče pro novorozence. Umírání dítěte v hospici. Umírání dítěte v domácím prostředí. Řešení akutních symptomů terminálního stavu, strachu, úzkosti. Úmrtí dítěte (intimní chvíle). Péče o zemřelé tělo dítěte, rituály rozloučení. Spolupráce s rodinou. Péče o pozůstalé. Kazuistiky. Sdílení příkladů správné praxe.	3
Symptomy nevléčitelně nemocných dětí v paliativní péči	Symptomy provázející nevléčitelná onemocnění, zajištění potřeb dítěte, spolupráce s rodinou. Podávání léčivých přípravků a použití zdravotnických prostředků za účelem tlumení symptomů provázející nevléčitelná onemocnění a terminální stav u dítěte. Bolest, příčiny bolesti, projevy bolesti, hodnocení bolesti, léčba bolesti. Respirační příznaky, dušnost, kašel, škytavka. Gastrointestinální příznaky, anorexie, kachexie, dehydratace, příznaky v dutině ústní, péče o dutinu ústní, gastrointestinální dysfunkce.	8

	Urologické příznaky, hodnocení vylučování moči, možnosti řešení retence moči. Dermatologické příznaky, projevy dermatologických potíží, možnosti léčby. Neurologické příznaky, projevy příznaků a jejich hodnocení, možnosti léčby.	
Psychosociální potřeby dětí a dospívajících v paliativní péči	Hodnocení a charakteristika psychosociálních potřeb. Psychosociální podpora. Komunikace s dítětem a dospívajícím o smrti. Potřeba stimulace, smysluplného světa, jistoty a bezpečí, osobní identity, potřeba otevřené budoucnosti. Potřeby pečujících. Role psychologa a psychoterapeuta v paliativním týmu. Fáze adaptace dítěte, dospívajícího a jeho rodiny na nevyléčitelné onemocnění a specifické potřeby psychologické podpory v jednotlivých fázích. Interdisciplinární týmová komunikace a poradenství při péči o terminálně nemocné dítě a dospívajícího. Zásady komunikace s pozůstalými po úmrtí dítěte, možnosti emoční a komunikační podpory. Praktické nácviky komunikačních dovedností v paliativní péči. Komunikace s dítětem (řeč těla, povídání hrou, mluvené slovo, bariéry) a navázání kontaktu s osobami blízkými dítěte (rodinnými příslušníky, pečujícími). Sdílení příkladů správné praxe.	8
Sociální problematika v paliativní péči	Sociální postavení rodiny. Změna sociální role pečujících rodičů při vážném onemocnění dítěte. Změna finančního zabezpečení rodiny. Komunikace a vztahy mezi rodiči, plánování budoucnosti. Společenský život a komunitní prostředí rodiny. Role sociálního pracovníka v multidisciplinárním týmu poskytovatele zdravotních služeb. Sociální poradenství. Vztahové a společenské dopady nevyléčitelné nemoci (sociální ztráty, sociální izolace, sociální smrt), sociální plán, kazuistiky. Nadace a jejich poslání.	2
Spirituální aspekty, etika při poskytování paliativní péče dětem a péče o pozůstalé	Spiritualita u dětí. Spiritualita v kontextu vážné nemoci. Spirituální potřeby rodičů a sourozenců. Potřeba odpustit a smířit se. Zvládání vnitřní bolesti a utrpení. Potřeba vyjádřit hněv. Modlitba. Etika při poskytování paliativní péče dětem (autonomie, beneficence, nonmaleficence, spravedlnost). Nejlepší zájem. Etický problém a jak ho řešit. Truchlení, péče o pozůstalé rodiče a sourozence. Fáze procesu truchlení. Přístup k smrti a umírání v různých kulturách. Kulturní zvyklosti a jejich vliv na prožívání nemoci a umírání.	3
Reflexe vlastní práce při poskytování paliativní péče dětem	Psychohygienu pečujících při poskytování paliativní péče dětem. Péče „o sebe sama“, postupy vlastní duševní hygieny. Zdroje stresu při poskytování paliativní péče dětem, strategie vyrovnávání se se stresem. Syndrom vyhoření, příčiny, projevy, možnosti řešení. Péče	3

	o multidisciplinární tým poskytující paliativní péči dětem. Metoda supervise, sebezkušenostní seminář.	
Ukončení teoretické výuky	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	1
ODBORNÁ PRAXE V AKREDITOVANÉM ZAŘÍZENÍ		
Odborný modul OM 3	20 hodin odborné praxe v rozsahu 2,5 dne u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní péči dětským pacientům se zaměřením na paliativní péči.	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	20 hodin v rozsahu 2,5 dne	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
Seznámit se s provozem pracoviště nebo kontaktního pracoviště multidisciplinárním týmem, standardy a právními předpisy, zdravotnickou dokumentací, plánem poskytované paliativní péče u dítěte		1
Zúčastnit se porady multidisciplinárního pracovního týmu zajišťujícího poskytování paliativní péče dětem		1
Seznámit se se systémem péče o rodinu a pozůstalé		1
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude mít po absolvování odborného modulu OM 3 tyto teoretické vědomosti a bude znát: - rozvoj paliativní péče poskytované dětem, postavení paliativní péče v systému zdravotních a sociálních služeb v České republice a aktuální trendy v oboru paliativní péče včetně financování paliativní péče, - aktuální potřeby nevyléčitelně nemocného dítěte, hodnocení bolesti, způsob tlumení symptomů paliativního stavu a ostatních symptomů, - plán poskytování paliativní péče dětem v rámci multidisciplinárního týmu, - možnosti a způsoby podávání léčivých přípravků, zdravotnických prostředků, jejich skladování, transport a způsoby likvidace opiátů, - povinnosti v oblasti evidence a nakládání s tiskopisy a léčivými přípravky s obsahem návykové látky, - charakteristiku a hodnocení psychosociálních potřeb dětí a dospívajících při poskytování paliativní péče, - možnosti sociální pomoci pečujícím rodičům a možnosti využití služeb nadace, - spirituální potřeby u dětí, rodičů, sourozenců, přístup k smrti a umírání v různých kulturách, - právní předpisy při poskytování paliativní péče dětem, - postupy vlastní psychohygieny a péče o „sebe sama“ v prevenci rozvoje syndromu vyhoření,	

	• nejčastěji podávané léčivé přípravky za účelem tlumení symptomů terminálního stavu a způsoby jejich ředění, • projevy selhávání základních životních funkcí, poslední hodiny života, • specifika umírání dětských pacientů na jednotce intenzivní a resuscitační péče pro novorozence, • roli psychologa/psychoterapeuta v paliativním týmu a význam komunikace s dítětem a osobami blízkými dítěte, • role sociálního pracovníka v multidisciplinárním týmu, sociální poradenství, • vztahové a společenské dopady nevyléčitelné nemoci u dítěte (sociální ztráty, sociální izolace, sociální smrt), sociální plán, • právní předpisy ve vztahu k dětské paliativní péči, • vhodné postupy psychohygieny v péči „o sebe sama“, strategie vyrovnávání se se stresem, • příčiny, projevy a možnosti prevence syndromu vyhoření. Absolvent/ka po absolvování odborného modulu OM 3 bude mít tyto praktické dovednosti a bude připraven/a: • poskytovat paliativní péči a koordinovat multidisciplinární týmovou spolupráci při zajištění péče o dítě v terminální fázi nemoci a terminálním stavu, • vést zdravotnickou dokumentaci o poskytnuté paliativní péči a zásadních rozhodnutích dítěte a jeho osob blízkých, • vypracovat plán paliativní péče a poskytnout paliativní péči dětem v rámci multidisciplinárního týmu, • podávat léčivé přípravky na základě indikace lékaře, používat zdravotnické prostředky, včetně zajištění transportu a způsobu likvidace opiátů, • umět nakládat s tiskopisy a léčivými přípravky s obsahem návykové látky, • komunikovat s nevyléčitelně nemocným dítětem s využitím řeči těla, povídání, hrou, mluveným slovem, • komunikovat s osobami blízkými dítěte a provázet je paliativním stavem, • charakterizovat a hodnotit psychosociální potřeby dětí a dospívajících při poskytování paliativní péče, • využívat možnosti sociální pomoci pečujícím rodičům včetně možnosti využití služeb nadace, • zprostředkovat duchovní služby, identifikovat spirituální potřeby u dětí, rodičů, sourozenců, vysvětlit přístup k smrti a umírání v různých kulturách, • provádět péči o mrtvé tělo s ohledem na náboženské vyznání, kulturní normy a právní předpisy, s ohledem na přání pozůstalých, pečovat o pozůstalé rodiče a osoby blízké dítěti,
--	--

	- využívat postupy psychohygieny a péče o „sebe sama“ v prevenci rozvoje syndromu vyhoření, - podávat léčivé přípravky za účelem tlumení symptomů paliativního stavu včetně způsobu jejich ředění s využitím lineárního dávkovače.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – test nebo zkouška nebo písemná práce nebo kolokvium. Dále splnění odborné praxe a potvrzení splněných výkonů daných pro odborný modul OM 3.

1.3.4 Učební osnova odborného modulu 4

Odborný modul – OM 4	Farmakologie u dětí	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	40 hodin teoretické výuky v rozsahu 5 dnů 40 hodin odborné praxe v rozsahu 5 dnů u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní péči dětským pacientům	
Cíl OM 4	Prohloubit znalosti dětské sestry v oboru farmakologie s důrazem na možné interakce a projevy nežádoucích účinků léčiv a zajistit tak kvalitnější a bezpečnější poskytování ošetrovatelské péče pediatrickým pacientům.	
TEORETICKÁ VÝUKA		
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Farmakologie	Základní pojmy, lékopisná literatura, právní předpisy upravující zacházení s léčivy. Farmakokinetika, absorpce, distribuce a metabolismus léčiv. Faktory ovlivňující farmakokinetiku. Farmakodynamika. Mechanismy působení léčivých přípravků. Interakce léčivých přípravků. Terapeutická, maximální a toxická dávka léčivých přípravků. Nežádoucí a toxické účinky léčivých přípravků.	3
Zvláštnosti farmakoterapie u dětských pacientů	Specifika a zásady farmakoterapie v dětském věku, změny farmakokinetiky, farmakodynamiky, lékové interakce, projevy nežádoucích účinků léčivých přípravků. Léčivé přípravky nevhodné pro dětského pacienta. Nejčastější problémy v pediatrické preskripci. Specifika nefarmakologické léčby.	3
Léčiva používaná k terapii nemocí nervové soustavy	Léčivé přípravky ovlivňující centrální nervový systém a periferní nervový systém. Vybrané lékové skupiny. Indikace, kontraindikace, žádoucí a nežádoucí účinky, lékové interakce, interakce s ohledem na léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, potraviny a léčivé rostliny. Lékové formy, nástup účinku. Způsoby aplikace léčivých přípravků – přehled, charakteristika. Novinky v terapii.	2

Léčiva ovlivňující bolest a zánět	Analgetika a nesteroidní antiflogistika, účinky, nežádoucí reakce. Útlum bolesti, pravidla užívání analgetik u akutní a chronické nenádorové bolesti. Koanalgetika. Transdermální terapeutické systémy (např. opiát v náplasti). Ostatní protizánětlivá a chorobu modifikující léčivé přípravky. Vybrané lékové skupiny. Indikace, kontraindikace, nežádoucí účinky, lékové interakce, interakce s ohledem na léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, potraviny a léčivé rostliny. Lékové formy, nástup účinku. Způsoby aplikace léčivých přípravků – přehled, charakteristika. Novinky v terapii.	2
Vasodilatačně působící léčiva u dětí	Vybrané lékové skupiny (např. vasodilatancia, vazoprotektiva, venofarmaka, beta-blokátory, blokátory kalciového kanálu, látky působící na renin-angiotensinový systém, látky redukující sérové lipidy apod.). Indikace, kontraindikace, žádoucí a nežádoucí účinky, lékové interakce, interakce s ohledem na léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, potraviny, léčivé rostliny a bylinné čaje. Lékové formy, nástup účinku, maximální povolené množství. Způsoby aplikace léčiv – přehled, charakteristika. Trendy v terapii.	2
Léčiva používaná k terapii kardiovaskulárního systému	Vybrané lékové skupiny (např. antihypertenziva, venofarmaka, antihyperlipidemika). Indikace, kontraindikace, nežádoucí účinky, lékové interakce, interakce s ohledem na léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, potraviny a léčivé rostliny. Lékové formy, nástup účinku. Způsoby aplikace léčivých přípravků – přehled, charakteristika. Novinky v terapii.	2
Léčiva ovlivňující krev a krvetvorné orgány	Vybrané lékové skupiny (např. antikoagulancia, antitrombotika). Indikace, kontraindikace, nežádoucí účinky, lékové interakce, interakce s ohledem na léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, potraviny a léčivé rostliny. Lékové formy, nástup účinku. Způsoby aplikace léčivých přípravků – přehled, charakteristika. Novinky v terapii.	2
Léčiva ovlivňující trávicí a močový trakt, léčiva používaná k léčbě poruch vyprazdňování	Vybrané lékové skupiny (např. antacida, deflatulencia, antiulceróza, digestiva, antiemetika, hepatoprotektiva, laxativa, antidiarrhoika). Indikace, kontraindikace, nežádoucí účinky, lékové interakce, interakce s ohledem na léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, potraviny a léčivé rostliny. Lékové formy, nástup účinku. Způsoby aplikace léčivých přípravků – přehled, charakteristika. Novinky v terapii.	2
Léčiva používaná k terapii nemocí	Léčiva k terapii dýchacích cest. Vybrané lékové skupiny (např. antiastmatika, bronchodilatancia, kortikoidy, antitusika, expektorancia). Indikace, kontraindikace,	2

respiračního systému, terapie alergických stavů	nežádoucí účinky, lékové interakce, interakce s ohledem na léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, potraviny a léčivé rostliny. Lékové formy, nástup účinku. Způsoby aplikace léčivých přípravků – přehled, charakteristika. Novinky v terapii.	
Základy antimikrobiální terapie, chemoterapeutika, antibiotika, antivirotika	Principy terapie mikrobiálních a virových onemocnění. Antibiotika – přehled, determinace antibiotického účinku. Mechanismy účinku antibiotik, druhy antibiotické léčby, ředění antibiotik, pomůcky k ředění, výpočet množství dle ordinace lékaře (věk, hmotnost dítěte) rozdělení antimikrobiálních látek, rezistence. Antivirové látky. Indikace, kontraindikace, nežádoucí účinky, lékové interakce, interakce s ohledem na léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, potraviny a léčivé rostliny. Lékové formy, nástup účinku. Způsoby aplikace léčivých přípravků – přehled, charakteristika. Novinky v terapii.	6
Imunomodulační léčiva	Principy imunomodulační terapie. Imunostimulační látky, imunosupresivní látky. Vybrané lékové skupiny. Indikace, kontraindikace, nežádoucí účinky, lékové interakce, interakce s ohledem na léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, potraviny a léčivé rostliny. Lékové formy, nástup účinku. Způsoby aplikace léčivých přípravků – přehled, charakteristika. Novinky v terapii.	2
Léčiva k terapii diabetu a endokrinologických onemocnění	Vybrané lékové skupiny (např. inzuliny a analoga apod.). Aplikace 40% glukózy. Hormony štítné žlázy a antityreoidální látky. Tyreostatika. Indikace, kontraindikace, nežádoucí účinky, lékové interakce, interakce s ohledem na léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, potraviny a léčivé rostliny. Lékové formy, nástup účinku. Způsoby aplikace léčivých přípravků – přehled, charakteristika. Novinky v terapii.	3
Psychofarmaka	Psychofarmaka, základní rozdělení léčivých přípravků ze skupiny psychofarmak. Mechanismus účinku, indikace a kontraindikace psychofarmak, nežádoucí účinky, interakce léčivých přípravků v rámci kombinované léčby, interakce léčivých přípravků s ohledem na léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, potraviny (včetně doplňků stravy) a léčivé rostliny.	2
Léčiva ovlivňující muskuloskeletální systém	Protizánětlivá a protirevmatická léčiva, lokální přípravky pro léčení bolestí svalů a kloubů. Vybrané lékové skupiny (např. myorelaxancia, SYSADOA). Indikace, kontraindikace, nežádoucí účinky (např. fotosenzibilizace apod.), lékové interakce, interakce s ohledem na léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, potraviny a léčivé rostliny. Lékové	2

	formy, nástup účinku. Způsoby aplikace léčivých přípravků – přehled, charakteristika. Novinky v terapii.	
Intravenózní roztoky	Vybrané intravenózní roztoky (např. krystaloidy, glukóza apod.). Indikace, kontraindikace, žádoucí a nežádoucí účinky, způsoby aplikace léčivých přípravků. Bezpečné podání léčivých přípravků ve formě infuzní terapie. Trendy v terapii.	1
Potraviny pro zvláštní lékařské účely	Potraviny pro počáteční a pokračovací kojeneckou výživu a výživu malých dětí, potraviny pro obilnou a ostatní výživu jinou než obilnou určenou pro výživu kojenců a malých dětí, potraviny s nízkým obsahem laktózy nebo bezlaktózové, potraviny s nízkým obsahem bílkovin, potraviny bez fenylalaninu, potraviny bezlepkové.	2
Ukončení teoretické výuky	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	2
ODBORNÁ PRAXE V AKREDITOVANÉM ZAŘÍZENÍ		
Odborný modul – OM 4	40 hodin odborné praxe v rozsahu 5 dnů u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní péči dětským pacientům.	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	40 hodin v rozsahu 5 dnů	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
Příprava antibiotik i.v. a ostatních i.v. léků, ředění antibiotik, výpočet množství dle ordinace lékaře		5
Aplikace medikace do zajištěného vstupu (PORT, PICC, epidurální katétr)		1
Seznámení se s doporučenými postupy (standard, směrnice) pro podávání léčivých přípravků na pracovišti a případně podání podnětu na jejich aktualizaci		1
Postup přípravy hlášení při podezření na nežádoucí účinky léčivého přípravku Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv		1
Edukace dítěte nebo osoby blízké (pečující) v zásadách pravidelného užívání lékem předepsaných léčiv pro prevenci komplikací zdravotního stavu		1
Edukace dítěte nebo osoby blízké (pečující) v zásadách pravidelného užívání antibiotik pro prevenci vzniku mikrobiální rezistence		1
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude mít po absolvování odborného modulu OM 4 tyto teoretické vědomosti a bude znát: - farmakologické pojmy (farmakokinetika, farmakodynamika, léčivo, minimální účinná koncentrace, toxická koncentrace léčiva apod.), - jednotlivé fáze farmakokinetiky léčiva a faktory určující reakci (odpověď) nemocného na léčivý přípravek, - pojmy léková anamnéza, compliance pacienta, polypragmatie, - u vybraných lékových skupin indikace, kontraindikace, žádoucí a nežádoucí účinky, lékové interakce, interakce s ohledem	

	na léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, potraviny, léčivé rostliny a bylinné čaje, • mechanismus působení léčiv, • praktické příklady interakce léčiva s přípravkem, jehož výdej není vázán na lékařský předpis nebo s potravinou nebo s tekutinou, • pojem terapeutická šíře, minimální účinná koncentrace a toxická koncentrace léčiva v organismu, • zvláštnosti farmakoterapie u pediatrických pacientů, • léčiva nevhodná u pediatrických pacientů, • vybrané lékové skupiny a k nim příklady účinných látek a způsoby aplikace, • příklady léčiv často užívaných při poskytování ošetrovatelské péče ve vlastním sociálním prostředí s ohledem na diagnózu dítěte, • příklady léčiv a účinných látek ovlivňujících periferní a centrální nervový systém, indikace, kontraindikace, žádoucí a nežádoucí účinky, možné interakce, • příklady léčiv a účinných látek ovlivňujících bolest a zánět, indikace, kontraindikace, žádoucí a nežádoucí účinky, možné interakce, • příklady léčiv a účinných látek ovlivňujících hladký sval, látky navozující vazokonstrikci, vazodilataci, diuretika, indikace, kontraindikace, žádoucí a nežádoucí účinky, možné interakce, • příklady léčiv a účinných látek ovlivňujících kardiovaskulární systém, indikace, kontraindikace, žádoucí a nežádoucí účinky, možné interakce, • příklady léčiv a účinných látek ovlivňujících trávicí a močový trakt, léčiva používaná k léčbě poruch vyprazdňování, indikace, kontraindikace, žádoucí a nežádoucí účinky, možné interakce, • příklady léčiv a účinných látek používaných k terapii nemoci respiračního systému, indikace, kontraindikace, žádoucí a nežádoucí účinky, možné interakce, • příklady léčiv a účinných látek užívaných k antimikrobiální terapii, indikace, kontraindikace, žádoucí a nežádoucí účinky, možné interakce, • principy antimikrobiální terapie, příklady antibiotik a jejich účinných látek, mechanismus účinku a význam dodržování pravidelného intervalu podání antibiotik s ohledem na riziko rozvoje rezistence, • příklady léčiv a účinných látek k substituci hormonu štítné žlázy, antityreoidální látky a tyreostatika (s ohledem na diagnózu hypotyreóza, hypertyreóza), indikace, kontraindikace, žádoucí a nežádoucí účinky, možné interakce, • příklady léčiv a účinných látek psychofarmak, indikace, kontraindikace, žádoucí a nežádoucí účinky, možné interakce, • vhodné volně prodejné léčivé přípravky vzhledem k onemocnění,
--	---

	• doplňky stravy, které není vhodné užívat současně s indikovanými léčivými přípravky či v souvislosti s určitým onemocněním, • příklady léčiv a účinných látek aplikovaných na kůži, • příklady potravin pro zvláštní lékařské účely. Absolvent/ka po absolvování odborného modulu 4 bude mít tyto praktické dovednosti a bude připraven/a: • zhodnotit léčiva užívaná dítětem a účinné látky podávané v medikaci s ohledem na možné vzájemné interakce, • zhodnotit léčiva užívaná dítětem s ohledem na možné stejné účinné látky, ale rozdílné firemní názvy, • odhalit nevhodné kombinace léčiv, léčiva po uplynutí doby použitelnosti a konzultovat zjištěný stav s praktickým lékařem pro děti a dorost nebo jiným ošetřujícím lékařem, • zhodnotit léčiva užívaná dítětem s ohledem na projevy nežádoucích účinků (např. ospalost apod.), • vysvětlit možné nežádoucí účinky užívaných léčivých přípravků u dítěte, • upozornit dítě, osobu blízkou (pečující) na možné lékové interakce užívaného léčiva a léčiv, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, s potravinami, s léčivými rostlinami nebo s tekutinami, • doporučit vhodné načasování podávání léčiv (nalačno, po jídle, s časovým odstupem apod.), • doporučovat léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis k tlumení příznaků nemoci, po zvážení možných nežádoucích účinků a interakcí s nastavenou medikací, • podávat infuzní terapii ve vlastním sociálním prostředí dítěte při zajištění domácí péče nebo paliativní péče u nemocných v terminálním stavu, • provádět poradenskou činnost ve vztahu k dostupným přípravkům, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis k ovlivnění aktuálních symptomů pacienta (např. analgetika, laxativa, vitamíny apod.), • edukovat děti a jejich osoby blízké (rodinné příslušníky, pečující) ve vhodných (a nevhodných) kombinacích užívaných předepsaných léčiv vzhledem k tekutinám, potravinám a přípravkům, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, • přispívat ke zvýšení kvality a bezpečí ošetrovatelské péče poskytované dětským pacientům ve vztahu k nastavené medikaci a užívaným léčivým přípravkům.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – test nebo zkouška nebo kolokvium. Dále splnění odborné praxe a potvrzení splněných výkonů daných pro odborný modul OM 3.

4. Hodnocení účastníka v průběhu specializačního vzdělávání

Školitel akreditovaného zařízení vypracovává studijní plán a plán plnění odborné praxe a praktických výkonů, které má účastník specializačního vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje jeho znalosti (vědomosti a dovednosti).

Odborná praxe v akreditovaných zařízeních probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště.

5. Profil absolventa

Absolvent/ka specializačního vzdělávání v oboru **Ošetřovatelská pediatrická péče v klinických oborech** bude připraven/a provádět, zajišťovat a koordinovat základní, specializovanou a vysoce specializovanou ošetřovatelskou péči v oboru Ošetřovatelská pediatrická péče v klinických oborech. Je oprávněn/a na základě vlastního posouzení a rozhodnutí, v souladu s platnými právními předpisy zabezpečovat ošetřovatelskou pediatrickou péči v klinických oborech v rozsahu své specializované způsobilosti stanovené činnostmi, ke kterým je připraven/a na základě tohoto vzdělávacího programu.

1.4 Charakteristika profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

Dětská sestra pro péči v klinických oborech vykonává činnosti podle § 163b vyhlášky č. 55/2011Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, při poskytování ošetřovatelské péče dítěti všech věkových kategorií, u kterého nedochází k selhání základních životních funkcí nebo toto selhání nehrozí, nebo nemá poruchy duševního zdraví, které vyžadují stálý dozor nebo použití omezujících prostředků z důvodu ohrožení života nebo zdraví dítěte nebo jeho okolí. Přitom může:

- a) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
 1. vykonávat činnosti specializované a vysoce specializované ošetřovatelské péče u dítěte s onemocněním vnitřních orgánů a s onemocněním vyžadujícím chirurgickou léčbu, včetně přípravy na jeho návrat do vlastního sociálního prostředí,
 2. vykonávat činnosti specializované a vysoce specializované ošetřovatelské péče u dítěte s onemocněním vnitřních orgánů a s onemocněním vyžadujícím chirurgickou léčbu zaměřenou na posílení a udržení soběstačnosti, mentální schopnosti se zohledněním jeho věku prostřednictvím cílených aktivit,
 3. provádět specializovanou a vysoce specializovanou ošetřovatelskou péči o dítě s těžkou poruchou imunity a se záchratovitým onemocněním,
 4. vykonávat činnosti při poskytování vysoce specializované ošetřovatelské péče u dítěte, které má patologické změny psychického stavu, jež vyžadují stálý dozor nebo použití omezujících prostředků z důvodu ohrožení života nebo zdraví pacienta a jeho okolí,
 5. edukovat dítě, rodiče nebo jiného zákonného zástupce dítěte v oblastech zdravotní prevence a ošetřování; přitom spolupracovat zejména s fyzioterapeutem a zdravotně-sociálním pracovníkem,
 6. provádět poradenskou a dispenzární činnost v rozsahu své specializované způsobilosti zaměřenou na problematiku onemocnění vnitřních orgánů a onemocnění vyžadujících chirurgickou léčbu,
 7. provádět poradenskou činnost, zejména učit dítě a jeho rodinné příslušníky vyšetřovat si a hodnotit glykémii, upravovat výživové dávky, vypracovávat individuální pohybový režim diabetika, ve spolupráci s nutričním terapeutem radit v otázkách výživy, dále

- vyhledávat známky počátečních komplikací nemoci a provádět kontrolní vyšetření z hlediska kompenzace diabetu,
8. hodnotit a ošetřovat rány,
 9. pečovat o dýchací cesty dítěte i při umělé plicní ventilaci, včetně odsávání z dolních cest dýchacích,
 10. pečovat o dítě na domácí plicní ventilaci, včetně obsluhy zdravotnických prostředků, vyhodnocení ventilačních parametrů, výměny tracheostomické kanyly při komplikacích, provádět poučení rodičů nebo jiného zákonného zástupce dítěte o používání pomůcek a obsluhu zdravotnických prostředků,
 11. provádět výměnu močového katetru u chlapců starších 15 let věku
- b) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře při poskytování zdravotní péče ve vlastním sociálním prostředí, ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu, ve zdravotnických zařízeních následné lůžkové péče nebo ve zdravotnických zařízeních dlouhodobé lůžkové péče
1. zavádět a udržovat kyslíkovou terapii,
 2. podávat očistné klyzma nebo provádět manuální vybavení stolice u dětí starších 15 let věku,
 3. aplikovat krystaloidní roztoky a provádět nitrožilní aplikaci 20 % glukózy u dítěte staršího 3 let věku s ověřenou hypoglykemií, včetně zavedení periferního žilního katetru;
- c) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře poskytovat činnosti při poskytování preventivní, diagnostické, léčebné a rehabilitační péče u dítěte s onemocněním vnitřních orgánů nebo s onemocněním vyžadujícím chirurgickou léčbu
1. podávat léčivé přípravky do epidurálního katetru,
 2. provádět dialýzu u dítěte s chronickým selháváním ledvin, které vyžaduje léčbu dostupnými očišťovacími metodami,
 3. vykonávat činnosti spojené s přípravou, průběhem a ukončením aplikace metod léčby bolesti,
 4. nastavovat ventilační parametry při poskytování domácí umělé plicní ventilace,
 5. provádět tracheobronchiální laváže u dětí se zajištěnými dýchacími cestami,
 6. provádět katetrizaci močového měchýře u nedonošených novorozenců ženského pohlaví,
 7. provádět katetrizaci močového měchýře u chlapců starších 15 let věku;
- d) pod odborným dohledem lékaře
1. odstraňovat břišní a hrudní drény, komorové a zevní lumbální drenáže,
 2. aplikovat transfuzní přípravky a přetlakové objemové náhrady,
 3. přikládat trakce,
 4. provádět funkční vyšetření kardiovaskulárního systému, včetně zátěžových vyšetření, a orientačně hodnotit základní patologické nálezy.

6. Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací instituce, poskytovatelé zdravotních služeb a pracoviště zajišťující teoretickou výuku účastníků specializačního vzdělávání musí být akreditovány dle ustanovení § 45 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování specializačního vzdělávání dle tohoto vzdělávacího programu.

1.5 Akreditovaná zařízení a pracoviště

Personální zabezpečení	Odborný garant odpovídá za odbornou úroveň vzdělávacího programu, koordinuje obsahovou přípravu vzdělávacího programu, dohlíží na kvalitu jeho uskutečňování, vyhodnocuje a rozvíjí jej. Odborným garantem může být zdravotnický pracovník, který získal: • odbornou způsobilost dětská sestra podle ustanovení § 5a písm. d) zákona č. 96/2004 Sb. a kterému byla specializovaná způsobilost přiznána nebo uznána Ministerstvem zdravotnictví podle zákona č. 96/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 201/2017 Sb., s profesními zkušenostmi a výkonem povolání v délce nejméně 5 let na pediatrickém pracovišti, • odbornou způsobilost všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí v oboru specializace Ošetřovatelská péče o děti a dorost, Ošetřovatelská péče v pediatrii – dětská sestra, Ošetřovatelská péče v pediatrii – dětská sestra se zaměřením na ošetřovatelskou péči v klinických oborech, Intenzivní péče v pediatrii, Intenzivní péče v neonatologii, a výkonem povolání v délce nejméně 3 roky na pediatrickém pracovišti, Lektor teoretické části vzdělávacího programu je osoba v pracovněprávním nebo obdobném smluvním vztahu akreditovaného zařízení, který přednáší danou část vzdělávacího programu a prověřuje teoretické znalosti účastníka vzdělávání. Lektorem teoretické části vzdělávacího programu může být zdravotnický pracovník, který získal: • odbornou způsobilost dětská sestra podle ustanovení § 5a písm. d) zákona č. 96/2004 Sb. a kterému byla specializovaná způsobilost přiznána nebo uznána Ministerstvem zdravotnictví podle zákona č. 96/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 201/2017 Sb., s profesními zkušenostmi a výkonem povolání v délce nejméně 5 let na pediatrickém pracovišti, • odbornou způsobilost všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí v oboru specializace Ošetřovatelská péče o děti a dorost, Ošetřovatelská péče v pediatrii – dětská sestra, Ošetřovatelská péče v pediatrii – dětská sestra se zaměřením na ošetřovatelskou péči v klinických oborech, Intenzivní péče v pediatrii, Intenzivní péče v neonatologii, • odbornou způsobilost dětské sestry se zvláštní odbornou způsobilostí, kterou získala absolvováním vzdělávacího programu certifikovaného kurzu např. Péče o nehojící se (chronické) rány, Úlevové techniky v péči o novorozence, Poradenství při kojení a výživě dítěte do 1 roku věku, Specifická ošetřovatelská péče o děti s diabetem mellitem (dle obsahového zaměření programu), • odbornou způsobilost lékaře se specializovanou způsobilostí, která odpovídá zaměření tématu ve vzdělávacím programu, • odbornou způsobilost fyzioterapeuta podle zákona č. 96/2004 Sb., která odpovídá tématu uvedenému ve vzdělávacím programu,
-------------------------------	---

	• odbornou způsobilost nutričního terapeuta podle zákona č. 96/2004 Sb., která odpovídá tématu uvedenému ve vzdělávacím programu, • odbornou způsobilost zdravotnického záchranáře podle zákona č. 96/2004 Sb., která odpovídá tématu uvedenému ve vzdělávacím programu, • odbornou způsobilost psychologa ve zdravotnictví nebo klinického psychologa podle zákona č. 96/2004 Sb., která odpovídá tématu uvedenému ve vzdělávacím programu, • odbornou způsobilost zdravotně-sociálního pracovníka podle zákona č. 96/2004 Sb., která odpovídá tématu uvedenému ve vzdělávacím programu, • další odborný pracovník s jinou kvalifikací – např. právník, pedagogický pracovník, speciální pedagog, sociální pedagog, ekonom, farmaceut, ergoterapeut, protetik, produktový specialista (clinical trainer) pro oblast hojení ran nebo zdravotnických prostředků, duchovní, poradce pro pozůstalé, koordinátor podpůrného a paliativního týmu, pověřený pracovník Státního ústavu pro kontrolu léčiv (SUKL), která odpovídá tématu uvedenému ve vzdělávacím programu. Školitel praktické části vzdělávacího programu (praktického vyučování, odborné praxe) je zaměstnanec akreditovaného zařízení, který dohlíží na výkon odborné praxe, včetně plánu plnění výkonů. Školitel průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka vzdělávání. Školitelem praktické části může být zdravotnický pracovník, který získal: Školitelem odborné praxe může být zdravotnický pracovník, který získal: • odbornou způsobilost dětská sestra podle ustanovení § 5a písm. d) zákona č. 96/2004 Sb. a kterému byla specializovaná způsobilost přiznána nebo uznána Ministerstvem zdravotnictví podle zákona č. 96/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 201/2017 Sb., s profesními zkušenostmi a výkonem povolání v délce nejméně 5 let na pediatrickém pracovišti, • odbornou způsobilost všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí v oboru specializace Ošetřovatelská péče o děti a dorost, Ošetřovatelská péče v pediatrii – dětská sestra, Ošetřovatelská péče v pediatrii – dětská sestra se zaměřením na ošetřovatelskou péči v klinických oborech, Intenzivní péče v pediatrii, Intenzivní péče v neonatologii, • odbornou způsobilost dětské sestry se zvláštní odbornou způsobilostí, kterou získala absolvováním vzdělávacího programu certifikovaného kurzu např. Péče o nehojící se (chronické) rány, Úlevové techniky v péči o novorozence, Poradenství při kojení a výživě dítěte do 1 roku věku, Specifická ošetřovatelská péče o děti s diabetem mellitem (dle obsahového zaměření programu).
Věcné a technické vybavení	Pro teoretickou část vzdělávacího programu: • standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem a s možností přístupu k internetu, • modely a simulátory potřebné k praktickým nácvikům poskytnutí neodkladné resuscitace u dětí a novorozenců se signalizací, která ověřuje správnost postupu,

	• modely k praktickým nácvikům fázového hojení ran a dekubitů v různé fázi hojení, • modely a pomůcky k praktickým nácvikům aplikace léčiv do cévních vstupů a jejich ošetření, • modely a pomůcky k praktickým nácvikům katetrizace močového měchýře dívek a chlapců, • přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení), možnosti podpory teoretické výuky pomocí e- learningu. Pro praktickou část vzdělávacího programu: • pracoviště pro výuku odborné praxe v akreditovaném zařízení je vybaveno dle platných právních předpisů, věcného a technického vybavení
Organizační a provozní požadavky	• Pro uskutečňování odborné praxe je podmínkou poskytování zdravotních služeb – ambulantní péče podle § 7 nebo lůžková péče podle § 9 nebo poskytování zdravotní péče ve vlastním sociálním prostředí pacienta (domácí péče) podle § 10 nebo poskytování zdravotních služeb pacientům v terminálním stavu podle § 44a zákona č. 372/2011 Sb. • Odborná praxe v akreditovaném zařízení může být rozložena mezi dvě nebo více akreditovaných pracovišť tak, aby bylo možné praktické výkony dostatečně zvládnout. • Akreditované zařízení na realizaci vzdělávacího programu musí splňovat povinnosti akreditovaných zařízení podle § 50 zákona č. 96/2004 Sb. a vést dokumentaci o vzdělávání podle vzdělávacího programu v souladu s § 50 odst. 1 písmeno e) zákona č. 96/2004 Sb.

7. Tabulka modulů

OŠETŘOVATELSKÁ PEDIATRICKÁ PÉČE V KLINICKÝCH OBORECH vzdělávací program specializačního vzdělávání pro dětskou sestru			
Kód	Typ	Název	Rozsah
OM 1	P	Ošetrovatelská péče v klinických oborech	14,5 dne T – 106 hodin PN – 8 hodin
	P	Odborná praxe v akreditovaném zařízení (poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)	3,5 týdne Pr. - AZ - 140 hodin
OM 2	P	Specifika ošetrovatelské péče v dětské a dorostové psychiatrii	4 dny T – 32 hodin PN – 6 hodin
	P	Odborná praxe v akreditovaném zařízení (poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)	1 týden Pr. - AZ – 40 hodin
OM 3	P	Paliativní péče poskytovaná dětem	1 týden T - 40 hodin
	P	Odborná praxe v akreditovaném zařízení (poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)	2,5 dne Pr. - AZ – 20 hodin
OM 4	P	Farmakologie u dětí	1 týden T – 40 hodin
	P	Odborná praxe v neakreditovaném zařízení	1 týden Pr. - AZ – 40 hodin
			T – teorie Σ 218 hodin PN - Σ 14 hodin Pr – AZ Σ 240 hodin
Celkem 472 hodin			

Vysvětlivky: P – povinné, T - teorie, , Pr – AZ – praxe na akreditovaném pracovišti, PN – praktické nácviky

8. Seznam doporučených zdrojů

Doporučená literatura
BÁRTLOVÁ, S., P. SADÍLEK a V. TÓTHOVÁ. <i>Výzkum a ošetrovatelství</i> . 2. přepracované a doplněné vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2008. 185 s. ISBN 978-80-7013-467-2.
BRABCOVÁ, I. a kol. <i>Management v ošetrovateľskej praxi</i> . 1. vyd. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2015. 287 s. ISBN 978-80-7422-402-7.
DORT, J., E. DORTOVÁ a P. JEHLÍČKA. <i>Neonatologie</i> . 3. vyd. Praha: Karolinum, 2018. 116 s. ISBN 978-80-246-3936-9.
FENDRYCHOVÁ, J. a kol. <i>Vybrané kapitoly z ošetrovateľskej péče v pediatrii</i> . 2. část, <i>Péče o novorozence</i> . 2. přepracované vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2021. 149 s. ISBN 978-80-7013-607-2.
FENDRYCHOVÁ, J. a kol. <i>Ošetrovaní ran a stomií u novorozenců a kojenců</i> . Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2018. 158 s. ISBN 978-80-7013-593-8.
FENDRYCHOVÁ, J. a kol. <i>Péče o kriticky nemocné dítě</i> . 2. přepracované a rozšířené vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2018. 420 s. ISBN 978-80-7013-592-1.
FRÜHAUF, P. a P. SZITÁNYI. <i>Výživa v pediatrii</i> . 1. vyd. Praha: Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, [2013]. 64 s. ISBN 978-80-87023-26-6.
GREGORA, M. a D. ZÁKOSTELECKÁ. <i>Jídelníček kojenců a malých dětí</i> . 3. dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2014. 189 s. ISBN 978-80-247-4773-6.
JEDLIČKA, R. <i>Psychický vývoj dítěte a výchova: jak porozumět socializačním obtížím</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2017. 280 s. ISBN 978-80-271-0096-5.
JUŘENÍKOVÁ, P. <i>Zásady edukace v ošetrovateľskej praxi</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 77 s. ISBN 978-80-247-2171-2.
KLÍMA, J. a kol. <i>Pediatric pro nelékařské zdravotnické obory</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 327 s. ISBN 978-80-247-5014-9.
KŘIVÁKOVÁ, M. a Z. ČÍKOVÁ. <i>Pečovateľství: péče o zdravé a nemocné dítě</i> . 1. vyd. Praha: Galén, 2016. 186 s. ISBN 978-80-7492-263-3
KUBEROVÁ, H. <i>Didaktika ošetrovatelství</i> . 1. vyd. Praha: Portál, 2010. 246 s. ISBN 978-80-7367-684-1.
KUKLA, L. a kol. <i>Sociální a preventivní pediatrie v současném pojetí</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 432 s. ISBN 978-80-247-3874-1.
KUTNOHORSKÁ, J. <i>Multikulturní ošetrovatelství pro praxi</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 160 s. ISBN 978-80-247-4413-1
LEBL, J. a kol. <i>Klinická pediatrie</i> . 2. vyd. Praha: Galén, 2014. 698 s. ISBN 978-80-7492-131-5.
MATĚJČEK, Z. <i>Co děti nejvíc potřebují</i> . 7. vyd. Praha: Portál, 2015. 108 s. ISBN 978-80-262-0853-2.
MINIBERGEROVÁ, L. a K. JIČÍNSKÁ. <i>Vybrané kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky</i> . 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2010. 78 s. ISBN 978-80-7013-513-6
MUNTAU, A. <i>Pediatric</i> . 2. české vyd. Praha: Grada, 2014. 588 s. ISBN 978-80-247-4588-6.

MURRAY, L. <i>Psychologie malých dětí: jak vztahy podporují vývoj dětí od narození do dvou let</i> . 1. vyd. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton, 2016. 289 s. ISBN 978-80-7553-011-0.
OŠLEJŠKOVÁ, H. a kol. <i>Vybrané kapitoly z dětské neurologie</i> . 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2008. 143 s. ISBN 978-80-7013-479-5.
PLAMÍNEK, J. <i>Vzdělávání dospělých: průvodce pro lektory, účastníky a zadavatele</i> . 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 2014. 336 s. ISBN 978-80-247-4806-1.
PLEVOVÁ, I. a kol. <i>Management v ošetrovatelství</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 304 s. ISBN 978-80-247-3871-0.
PRUDIL, L. <i>Právo pro zdravotnické pracovníky</i> . 2. dopl. a upr. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 155 s. ISBN 978-80-7552-507-9.
PRŮCHA, J. <i>Moderní pedagogika</i> . 6. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Portál, 2017. 483 s. ISBN 978-80-262-1228-7.
SEDLÁKOVÁ, G., D. KALÁTOVÁ a kol. <i>Vybrané ošetrovatelské modely a týrané dítě</i> . 1. vyd. Praha: Triton, 2010. 140 s. ISBN 978-80-7387-412-4.
SEDLÁŘOVÁ, P. a kol. <i>Základní ošetrovatelská péče v pediatrii</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2008. 248 s. ISBN 978-80-247-1613-8.
SEEMAN, T. a J. JANDA. <i>Dětská nefrologie</i> . 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2015. 525 s. ISBN 978-80-204-3360-2.
SIKOROVÁ, L. <i>Potřeby dítěte v ošetrovatelském procesu</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 208 s. ISBN 978-80-247-3593-1
SIKOROVÁ, L. <i>Dětská sestra v primární a komunitní péči</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 184 s. ISBN 978-80-247-3592-4.
SLEZÁKOVÁ, L. a kol. <i>Ošetrovatelství v pediatrii</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 280 s. ISBN 978-80-247-3286-2.
STOŽICKÝ, F. a kol. <i>Základy dětského lékařství</i> . 2. vyd. Praha: Karolinum, 2016. 459 s. ISBN 978-80-246-2997-1.
STRAŇÁK, Z. a kol. <i>Neonatologie</i> . 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Mladá fronta, 2015. 637 s. ISBN 978-80-204-3861-4.
SVOBODNÍK, P. <i>Management pro zdravotníky v kostce</i> . 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2009. 125 s. ISBN 978-80-7013-498-6.
ŠKRLA, P. a M. ŠKRLOVÁ. <i>Řízení rizik ve zdravotnických zařízeních</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2008. 199 s. ISBN 978-80-247-2616-8.
TRACHTOVÁ, E. a kol. <i>Potřeby nemocného v ošetrovatelském procesu: učební texty pro vyšší zdravotnické školy, bakalářské a magisterské studium, specializační studium sester</i> . 4. rozš. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2018. 261 s. ISBN 978-80-7013-590-7.
VACUŠKOVÁ, M. a kol. <i>Vybrané kapitoly z ošetrovatelské péče v pediatrii</i> . 1. část. 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2009. 225 s. ISBN 978-80-7013-491-7.
VENGLÁŘOVÁ, M. a kol. <i>Sestry v nouzi: syndrom vyhoření, mobbing, bossing</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 184 s. ISBN 978-80-247-3174-2.
VONDRÁČEK, L. a V. WIRTHOVÁ. <i>Právní minimum pro sestry: příručka pro praxi</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 95 s. ISBN 978-80-247-3132-2.

ZACHAROVÁ, E. *Komunikace v ošetřovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 121 s. ISBN 978-80-271-0156-6.

ZACHAROVÁ, E. *Zdravotnická psychologie: teorie a praktická cvičení*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2017. 264 s. ISBN 978-80-271-0155-9

ZLÁMAL, J. a kol. *Základy managementu pro posluchače zdravotnických oborů*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 108 s. ISBN 978-80-7402-157-2.